

VERSLAG VAN DE
LEZING VAN
22.03.2006

DE GENEZENDE
KRACHT VAN
VERGEVING

Hans Stolp

WijzeR
Stichting
Voor spirituele groei en bewustwording

Zoals altijd wil ik graag beginnen met een wens. De wens dat we ons vanavond allemaal zo warm, zo kwetsbaar, zo onbevungen mogelijk met elkaar verbinden mogen, met het diepste in ons zelf maar ook met de geestelijke wereld. Dat we door die warme en onbevungen verbinding de aanwezigheid van Christus zelf hier in ons midden voor ieder van ons heel concreet voelbaar wordt. Als een kracht van warmte die ons omhult misschien als een flits van inzicht die ons echt verder helpt of als een stille kracht van troost en bemoediging op onze levensweg. Meer dan alle woorden van vanavond hoop ik dat ieder van ons in stilte heel concreet, heel subtiel die aanraking mag ervaren en dat mag meenemen als het eigenlijke geschenk van deze avond.

*

Vergeving:

***

Vergeven; ik wilde het wel maar ik kon het niet.
 De pijn was nog te heftig en mijn woede
 lag diep verborgen, onbereikbaar ver in mijn ziel.
 Vergeven; ik wilde het wel maar ik kon het niet,
 dus vroeg ik God om hulp zodat ik
 eindelijk naar vergeving toe zou groeien.
 En Hij leidde mij op een weg waarop de oude pijn
 alsnog werd aangeraakt en los kon komen
 en woede stap voor stap
 werd gevormd tot stille kracht.
 Het duurde lang, die tijd waarin ik oog in oog stond
 met mijn oude woede, pijn en het verdriet.
 Maar toen ik er helemaal doorheen gegaan was
 en al dat oude vuil eindelijk had losgelaten,
 eerst toen kon ik echt en
 onvoorwaardelijk vergeving schenken.
 Eerst toen was ik een vrij mens.
 Vrij van mijn woede, vrij van mijn wrok,
 vrij om onvoorwaardelijk lief te hebben.
 Zelfs hen die ik eens als vijand had gezien.

*

Vergeving is zeker niet het meest populaire onderwerp en daarom vind ik het extra leuk dat jullie met zo velen vanavond gekomen zijn. Ik vermoed namelijk dat het thema vergeving in de komende tijd één van de allerbelangrijkste thema's zal gaan worden. En ik hoop ook in de loop van dit verhaal duidelijk te maken waarom. Maar allereerst dit: dit is als je er bij stilstaat bij uitstek een tijd waarin vergeving meer en meer noodzakelijk wordt. In de vorige eeuw hebben we twee wereldoorlogen achter de rug. En al dat geweld, al die haat, die moet door vergeving vereffend worden. We leven, vertelt de esoterische traditie aan het einde van het Kali Yuga, het ijzeren tijdperk. En in dit bijzondere tijdperk dat de Christelijke traditie het Michaëlstijdperk noemt, in dit bijzondere tijdperk merken we dat bij ons allen, oud karma in

versneld tempo naar boven komt en alsnog om verwerking, om transformatie, om vergeving vraagt. Ik ben me er van bewust dat alleen vergeving maar werkelijk ook alleen vergeving, de weg baant naar een nieuw tijdperk. En dat nieuwe tijdperk is vlakbij, op alle lezingen hebben we het daar over maar nu de weg daarheen, de deur daar naar toe. Dat is de heel persoonlijke manier waarop wij allen in staat raken om vergeving te gaan schenken.

Vergeven is moeilijk, je doet het zeker niet in een handomdraai. Ik heb het in mijn jeugd gehaat toen je in de kerken steeds maar hoorde zeggen; je moet maar vergeven. Maar ik wist nooit hoe. Ik kon de knop van binnen niet vinden waarmee ik dat doen kon. Dus ik bleef zitten met het probleem: hoe doe je dat? In de bijbelse teksten lees je dat vergeving ook belangrijk is maar je kreeg er in de oude tijd eindelijk veel tijd voor. D'r is een hele boeiende tekst in het Mattheüs evangelie en daar staat dit; dat Petrus bij Jezus komt en dan zegt Petrus dit: Heer hoe veel maal zal mijn broeder tegen mij zondigen en moet ik hem vergeven? Tot zeven maal toe? Jezus zei tegen hem: ik zeg je niet tot zeven maal toe maar tot zeventig maal, zeven maal. D'r zit ook een humor in die tekst als je het ziet. Petrus denkt dat ie hartstikke goed is, hij is bereid z'n broeder tot zeven maal toe te vergeven. Nou, da's behoorlijk veel en hij verwacht dat ie niks minder dan een flinke pluim zal krijgen maar dat feest gaat dus niet door want Jezus geeft als antwoord niet zeven maal maar zeventig maal zeven maal. En je voelt in die getallensymboliek, daar ligt een diepere betekenis verborgen. Zeventig is het getal wat in de Joodse traditie genoemd wordt de patriarchenleeftijd, de aartsvaders, de patriarchen werden, zei men, zeventig jaar. En dus staat het getal zeventig voor één leven op aarde, één incarnatie. Dus als je zeven maal zeventig jaar de tijd krijgt om te vergeven, krijg je zeven incarnaties lang de tijd om eindelijk vergeving te leren. Maar dan moet je het ook echt gehad hebben. Als je het na die zeven levens nog niet geleerd hebt dan wordt het niks meer. Het laat alleen zien hoe heel langzaam in die vroegere oude tijden wij naar vergeving toegroeiden. We hadden er vaak zeven levens voor nodig voor d'r eindelijk zoveel mildheid, zoveel zachtheid in onze ziel gekomen was dat we het konden. In onze tijd krijgen we geen zeven levens meer, de tijd versneld, ook het tempo waarin wij verwacht worden tot vergeving te komen versneld en dus wordt de vraag des te belangrijker; hoe doe je dat dan? Als je het bekende Onze Moeder/Vader gebed hoort, leest, dan is daar één bede met een voorwaarde, eentje maar. Alle gebeden staan daar sec, zomaar, maar één bede kent een voorwaarde: vergeef ons onze schulden "gelijk" ook wij vergeven onze schuldenaren. Je kunt niet vergeving verwachten als je niet zelf geleerd hebt anderen te vergeven. Dat is een duidelijke voorwaarde. Het is ook de enige bede waarop Jezus commentaar geeft. Even later zegt ie tegen de leerlingen; want indien jullie de mensen hun overtredingen vergeeft, zal jullie Hemelse Vader jullie ook vergeven. Maar als jullie de mensen niet vergeven, zal ook jullie Hemelse Vader jullie overtredingen niet vergeven. D'r is dus een hele sterke samenhang tussen vergeven worden en zelf vergeven.

In de literatuur kun je een aantal prachtige voorbeelden vinden over vergeving. En eerst maar een paar van die mooie ontroerende voorbeelden. Eerst het voorbeeld van Simon Wiesenthal. De nazi-jager die onlangs overleden is maar die zijn hele leven besteed heeft aan het opsporen van oorlogsmisdadigers. In het boekje, "De zonnebloem", al jaren geleden verschenen vertelde hij een keer het volgende verhaal:

Dat hij in de oorlog opgesloten zat in het concentratiekamp in Lemberg in Duitsland. Hij was een Jood en als Jood zat hij dus in dat kamp. Vlak naast dat concentratiekamp was een technische hogeschool maar die technische hogeschool was in de oorlog gevorderd om daar een noodhospitaal van te maken voor soldaten die gewond terug kwamen uit Rusland. En Wiesenthal werd dag in dag uit in de tuinen van dat noodhospitaal te werk gesteld. Op een

dag komt er een verpleegkundige uit het hospitaal, loopt regelrecht naar 'm toe en vraagt hem; ben jij een Jood? Ja , zegt ie. Ga mee zegt ze. En dan neemt ze hem mee dat hospitaal in, lange donkere gangen door en uiteindelijk komt ze bij een klein kamertje waar haast geen licht valt, in dat kamertje, hij ziet alleen een vage gestalte op het bed liggen en bij dat bed, bij die vage gestalte laat ze hem achter. En als hij wat beter kan kijken in het donker, ziet ie dat daar iemand ligt die helemaal is ingepakt, alleen zijn neus komt uit het verband en zijn lippen komen uit het verband en de rest is ingepakt. De figuur op bed begint te praten en verteld dat hij een Duitse soldaat is van twintig jaar en dat hij stervende is en dat hij niet kan sterven voordat hij aan een Jood zijn verhaal verteld heeft. En dan verteld ie zijn verhaal. Hij was met de Duitse troepen in de Oekraïne en op een zekere dag trokken ze daar een Oekraïense stad binnen, Dnjepetrovsk en wanneer die Duitse troepen die stad binnenkomen dan ontploffen daar diverse mijnen, granaten, die daar door de vluchtende Russen zijn achtergelaten. Er vallen Duitse slachtoffers en als reparaissaille-maatregel sluiten de Duitsers ruim tweehonderd inwoners van dat dorp, oude mannen, vrouwen, kinderen enz. in een huis op. Als ze met z'n allen in dat huis zijn opgeborgen doen ze de deuren dicht, op de bovenverdieping, op de vensters zetten ze een paar jerrycans met benzine en dan schieten ze van beneden af die jerrycans in brand. En dat gebouw staat binnen de kortste keren in vuur en vlam. En verteld die soldaat; op een gegeven moment zie ik in dat brandende venster daar op de bovenverdieping een man staan met een kind in zijn armen en voor de ogen van dat kind houdt hij zijn hand en dan springt hij naar beneden en zegt de soldaat op bed; wij kregen het bevel, schieten, en wij schoten deze man dood. Daarna kwam er een vrouw op die vensterbank, waarschijnlijk de moeder van dat kind, en ook zij sprong. En weer zei de soldaat, wij schoten. Even later, een poos later, komen deze Duitse troepen wat verderop daar in de Oekraïne en op een zekere dag raken ze weer in gevecht met de Oekraïense troepen en terwijl d'r over en weer een schotenwisseling is, vertelt de gewonde soldaat op bed, die zegt; ineens zie ik van de kant daar van de Oekraïners, die vader met dat kind op de arm naar me toe komen en daarachter die moeder naar me toe komen en op dat moment dacht ik, niet nog een keer en toen ik dat gedacht had ontplofte er naast mij een mijn en ik kwam pas bij hier in dit ziekenhuis. Hij zegt tegen Wiesenthal; ik heb niet lang meer te leven, ik weet ik ga sterven maar voor ik ga sterven wil ik eerst vergeving hebben ontvangen van een Jood. Wil je me vergeven? En daar zit Wiesenthal. Moet je, je even indenken hoe je zelf zou reageren. Wiesenthal zwijgt, zegt niets, hij staat op en loopt zwijgend het hospitaal uit, want zegt ie, ik voelde me niet in staat om plaatsvervangend voor anderen vergeving te schenken. En als hij de volgende dag weer daar in die tuinen van dat noodhospitaal te werk gesteld is hoort ie via, via dat de soldaat die afgelopen nacht gestorven is. Uit de levensgeschiedenis van Wiesenthal merk je dat dit niet het ergste is wat hij heeft meegemaakt. Deze man heeft ongelooflijk veel gruwelijkheden gezien en toch dit kleine verhaal, het blijft hem zijn leven lang achtervolgen, het laat hem niet los en daarmee die vraag; wil je me vergeven, kan dat, kan dat niet, wat moet je doen, welk antwoord zou je moeten geven? Dat is het eerste verhaal.

Het tweede verhaal is een verhaal dat je vinden kunt in het boek "Terugkeer uit de dood" van George Ritchie. Het is een prachtig boek, het is al wat langer op de markt maar het blijft voor mij zo'n standaardwerk. George Ritchie was een Amerikaanse rekrut in 1943, was ie zo'n beetje 21/22 jaar en hij werd dus in Berkely in Amerika opgeleid om na zijn opleiding als soldaat naar de overkant van de oceaan naar Europa te gaan waar de tweede wereldoorlog bezig was. En terwijl hij daar z'n opleiding krijgt, als rekrut, als aanstaande soldaat, krijgt ie longontsteking, hij wordt opgenomen in het militair hospitaal en daar krijgt ie een "bijna dood ervaring". En bij die bijna dood ervaring heeft ie een ontmoeting met de stralende Christus zelf. En George Ritchie vertelt dat die ontmoeting bij die bijna dood ervaring met die stralende kracht van de Christus, dat is voor hem het allergrootste wat hij ooit in zijn leven

heeft meegemaakt. Die liefde, die tederheid, dat begrip dat werkelijk al het aardse ver te boven gaat. Deze ervaring maakt voor George Ritchie, dat ie nadat ie beter geworden is, elke dag daar in dat rekrutenkamp bid; alsjeblieft, ik zou zo graag Christus weer willen terugzien. Maar de dagen gaan voorbij en hij ziet Christus niet terug. Maar hij blijft bidden, elke dag. Tot hij na een jaar antwoord krijgt en na een jaar is er plotseling een innerlijke stem die heel duidelijk tegen hem zegt; hou nou es op Christus daar ver weg te zoeken, weet je waar je hem vinden zult? In de ogen van andere mensen, zoek, kijk andere mensen aan en kijk goed, dan zul je Christus vinden. Vanaf dat moment gaat deze Amerikaanse soldaat overal waar hij komt mensen in de ogen kijken om te kijken of ie Christus kan vinden. En hij verteld in zijn boek dat ie ook verschillende malen Christus gevonden heeft. En één van de grootste voorbeelden waarbij hem dat overkwam was toen ie in 1945, inmiddels getransporteerd naar Europa, mee mocht werken aan de bevrijding van het concentratiekamp in Wuppertal, net over de grens in het Ruhrgebied. En hij verteld dan dat wat hij daar gezien heeft hoort bij het gruwelijkste wat ie ooit in zijn leven gezien heeft. Al die gevangenen met zulke stokjes van benen en armen, volkomen verlopen gezichten, uitgedoofde ogen enz. Alleen tussen al die uitgemergelde gevangenen loopt één man rond, kaarsrecht, met stralende heldere ogen, ogen als sterren, met een lichaam wat totaal niet is aangetast door welke vermagering dan ook. En George Ritchie denkt; die man is zeker nog maar net opgenomen hier, geïnterneerd in het kamp. Maar dan hoort ie op een dag dat deze gevangene daar al sinds 1939 zit. Dus al 6 jaar lang dat meedogenloze onmenselijke beleid heeft ondergaan en als enige is zijn lichaam en zijn ziel niet aangetast. En George Ritchie vraagt zich af, hoe kan dat? En op een dag treffen ze elkaar. George Ritchie en deze merkwaardige gevangene en ze hebben een gesprek. Dan verteld deze gevangene zijn verhaal. Hij verteld; in 1939 leefde ik in Warschau, in de Joodse wijk, het Joodse getto, en op een gegeven moment brak de oorlog uit en de Duitse soldaten trokken Warschau binnen, ze trokken ook het getto binnen en iedere Jood die ze tegenkwamen zetten ze tegen de muur en schoten ze neer. En zei hij; zo schoten ze ook mijn vrouw, mijn drie zoons en twee dochters neer. En zei hij; op dat moment had ik maar één verlangen, om samen met hen te mogen sterven. Maar dat gebeurde niet omdat hij Duits sprak, dus kon ie gebruikt worden en dus mocht ie niet sterven. Op dat moment vertelde deze gevangene had ie een keuze. Hij zei, ik voelde dat ik de keuze had, op dat moment, staande naast de dode lichamen van mijn vrouw en mijn vijf kinderen, “om mij aan de haat over te geven of niet”. En hij zei; op dat moment besloot ik om dat niet te doen, hij zei erbij, het was geen moeilijke keuze want zei hij; voor de oorlog in Warschau was ik advocaat, en als advocaat had ik gezien wat haat kan kapot maken in de harten en de lichamen van de mensen. En daar wilde ik niet aan meewerken. Op dat moment koos ik om niet te haten maar lief te hebben en zei hij, ik nam ook nog een tweede beslissing. Ik nam de beslissing om voortaan iedereen die ik zou ontmoeten, lief te hebben, èchte liefde te geven, om op die manier het kwaad waarvan ik zojuist de getuige was geweest en dat ik mijn leven lang verder zal meedragen, om dat met liefde te beantwoorden. En, zei hij; daarom kon ik deze jaren in dit kamp overleven. En hij werd de grote verzoener in dat kamp. Overal waar gevangenen van verschillende herkomst met elkaar in conflict raakten werd deze bijzondere gevangene geroepen en hij bemiddelde en bracht de vrede weer. Toen George Ritchie naar dit verhaal luisterde en de man in de ogen keek, toen zag hij in deze ogen de Christus. De Waarachtige Liefde. Geboren, ontwaakt in een mensenhart. Dit is dus vergeven op het scherpst van de snede.

Het derde en laatste grote voorbeeld.

Dat is iets wat ruim 10 jaar geleden gebeurt is, in 1995 en waar we gek genoeg naar mijn gevoel veel te weinig over horen en waar we in de toekomst veel meer over zullen gaan horen. Omdat ik denk dat deze gebeurtenis eigenlijk de overgang belichaamt van een oud naar

een nieuw tijdperk. De gebeurtenis die ik bedoel in 1995 is het optreden van Nelson Mandela in Zuid-Afrika. Toen Nelson Mandela werd vrijgelaten van Robbeneiland en hij binnen de kortste keren president werd was er in Zuid-Afrika zo'n sfeer van bijna bijltjesdag, willen afrekenen. 4 miljoen blanken die jarenlang 40 miljoen zwarten met heel veel geweld d'r onder hadden gehouden en nu kwam de vrijheid en nu brak er een sfeer aan van we zullen ze het betaald zetten. Nelson Mandela moest iets doen. Als ie niks zou doen dan zou d'r inderdaad een bijltjesdag komen, een afrekening. Hij kon iets doen wat heel vaak gebeurt, namelijk een oorlogstribunaal oprichten, kijk maar naar Den Haag. Nederland staat er bekend om. Nelson Mandela besloot iets anders. Géén oorlogstribunaal maar hij richtte de commissie op voor waarheid en verzoening onder leiding van de zwarte bisschop Desmond Tutu, een heel bijzonder mens. En iedereen die iets op zijn kerfstok had in die achterliggende jaren, aan geweld, aan moord, aan noem maar op mocht bij deze commissie komen en op voorwaarde van een openlijk getuigenis, dus alles zeggen en op voorwaarde van de aanwezigheid van de slachtoffers of de nabestaanden van de slachtoffers, in hun aanwezigheid spreken konden ze vergeving, amnestie krijgen. En zo is het gebeurd daar in Zuid-Afrika in de jaren na '95 dat talloze oorlogsmisdadigers verschenen voor de commissie ten overstaan van de slachtoffers en de nabestaanden van de slachtoffers. Het is ontroerend als je die verslagen leest. Één klein voorbeeld. Op een gegeven moment kwam voor de commissie Eugène de Cock, aan de naam hoor je al de Nederlandse invloed. Eugène de Cock werd genoemd: de ongekroonde onderkoning van Zuid-Afrika. Hij was het hoofd geweest van de geheime operaties en overal waar de zwarten dreigden de blanke macht te verstieren daar greep Eugène de Cock in. Hij liet explosieven aanbrengen in auto's, vulpenen, in koptelefoons enz. Hij wist zelf niet meer hoeveel mensen hij had laten vermoorden. Ook zelf had ie vloekend en tierend soms eigenhandig mensen vermoord en deze misdadiger verschijnt voor deze commissie. Tegenover hem staan drie zwarte weduwen, de weduwen van drie zwarte politieagenten in wier auto Eugène de Cock een bom had laten plaatsen omdat ze dreigden de geheimen van de geheime dienst openbaar te maken. En daar staan ze tegenover elkaar, Eugène de Cock en deze drie zwarte weduwen. En dan na een eindeloos getuigenis waarom en hoe en wat ie gedaan heeft wil deze Eugène de Cock zijn excuses aanbieden aan deze drie zwarte weduwen en één van die zwarte weduwen zegt dan dit: ik kon mijn tranen niet in bedwang houden, ik hoorde hem praten maar ik was te geëmotioneerd en knikte alleen maar om aan te duiden dat ik hem vergaf. Ik hoop dat ie begrijpt dat we niet alleen om onze echtgenoten huilen maar ook om hem. Ik zou z'n hand willen pakken, 'm willen laten zien dat er een toekomst is en dat ie nog steeds kan veranderen. Is dat niet groots? Daar staat de moordenaar van d'r man en dan toch, ik vergeef je en ik wil je laten voelen dat jij veranderen kan. Het is ongelooflijk indrukwekkend hoeveel echte vergeving daar voor deze commissie in die jaren geschonken is. Het blijkt dat het mogelijk is tot vergeving te komen daar waar slachtoffer en dader echt met elkaar in gesprek raken. Er zijn getuigen die daarbij waren en die zeggen dan, sommigen, het heeft iets goddelijks, dat mensen in staat zijn vergeving te schenken aan degene door wie ze gruwelijk werden mishandeld en beschadigt en dat is het ook. Het is ook bekend dat als één van de misdadigers staande tegenover de slachtoffers of de nabestaanden en als dan die dader om vergeving vroeg dat dan Desmond Tutu zei; willen jullie allemaal even een poosje stilstaan want nu staan we op heilige grond. Vergeving noemde hij op heilige grond staan. Voor mij is het heel bijzonder dat toen 10 jaar geleden in Zuid-Afrika niet de weg van vergelding werd gekozen, van vereffening, van terugslaan, opsluiten maar dat daar voor het eerst in de wereldgeschiedenis "de weg van vergeving" werd gekozen. En ik denk dat we ooit veel later zullen zien, toen, dat was het eerste teken van een nieuwe tijd. Toen leerden de mensen dat het er niet om gaat om terug te slaan, dat het niet gaat om vergelding maar dat het gaat om vergeving.

Wat duidelijk werd want dat is natuurlijk het leuke in de verslagen van die commissie, kun je heel veel leren hoe vergeving nu werkt en hoe het niet werkt want daar is het in de praktijk gebracht. En dan zie je, dat kun je ook merken, dat slachtoffers die hebben vergeving nodig. Waarom? Slachtoffers hebben het nodig om de dader te kunnen vergeven. Ze hebben het nodig om eindelijk vrij te komen van hun last, eindelijk vrij te komen van het verleden en eindelijk naar de toekomst te kunnen gaan. Dus vergeving is niet alleen een geschenk naar de dader toe, het is ook een geschenk naar je zelf toe. En je kunt zeggen, vergeving is eigenlijk de enige weg naar heelwording. Alleen je moet oppassen, als je vergeving vraagt moet het ook heel echt gemeend zijn. Dat geldt ook voor ons zelf. Als je ooit excuus vraagt, vergeving vraagt, moet je niet zeggen, sorry hoor dat ik toen lelijk over je sprak maar ja ik voelde me niet zo lekker. Als iemand dat zegt, voelt het niet zo lekker. Of zoals bij de commissie ook wel gebeurde; ja, sorry dat ik je man heb doodgeschoten maar de regering eiste dat van mij.

Wanneer je nog steeds bezig bent excuses te bedenken, vraag je niet echt vergeving. Vergeving vragen betekent dat je, je verplaatst in de gevoelens van de ander en dat je probeert te doorvoelen hoezeer de ander zich echt gekwetst heeft gevoeld. En dan vandaar uit zeggen, sorry, nou begrijp ik pas wat dit voor jou betekent heeft. Geen enkel excuus aan toe voegen. Dus zo leren we uit het werk van deze commissie wat echte vergeving inhoud.

Als kind hoorde ik wel zeggen; je moet maar vergeven en vergeten. Ik weet niet of dat nog wel gezegd wordt maar dat was vroeger op dit punt een standaard antwoord. Wat schetst mijn verbazing toen ik veel, veel later, deze uitspraak ook tegenkwam in de esoterische traditie. Ook de esoterische traditie zegt dat je alleen maar kunt vergeven wanneer je leert vergeten. En dan is meteen de volgende vraag; hoe doe je dat dan? Hoe leer je dan in vredesnaam vergeten? Om dat te begrijpen moet je een onderscheid maken tussen ons ego, onze alledaagse ik met al zijn emoties en ons Hoger Zelf, ons Goddelijke ik, onze Boeddha-natuur, ons Christus ik, het kan me niet schelen hoe je het noemen wil. En weet je wie d'r wel en niet vergeven kan? Ons ego vergeeft niks. Ons ego vergeet ook niks, die kan nog van jaren terug denken, ja maar toen, dat. Maar ons Goddelijke ik kijkt voorbij de buitenkant en ziet het mooie in de ander en omdat ons Goddelijke ik in staat is door die buitenkant heen te kijken en de echte schoonheid van de ander te zien vergeet ie eigenlijk wat daar tussen stond. Voel je? Kortom, het ego kan niet vergeven en je zult dus op de één of andere manier de weg moeten vinden naar je eigen Hoger ik, de geest in jou, de Christus, hoe je het ook maar noemen wil want dat is de enige kracht waarmee je vergeven kan.

Om het wat makkelijker te maken, de esoterische traditie zegt dat door ons Hoger ik, werkt onze engel heen, onze engel inspireert ons door ons Hoger ik heen en achter onze engel staat een tweede gestalte, daar staat Christus zelf. En ook Christus werkt door ons Hoger Zelf heen en helpt ons op die weg om tot vergeving te komen. Dus zo heb je drie mogelijkheden, moet je maar kijken wat je het meeste aanspreekt. Als ik wil vergeven, da's de eerste vraag; of ik het wil maar als ik naar vergeving toe wil groeien dan heb ik de opdracht om me niet met m'n ego te verbinden maar met mijn Hoger Zelf. Als ik dat te ingewikkeld vind, kan ik ook zeggen; ik verbind me met mijn eigen engel en ik vraag engel alsjeblieft help me, ik wil vergeven. En als je ook dat te ingewikkeld vind, kun je het heel simpel houden, simpel tussen aanhalingstekens, en dan zeg je Christus wilt u mij helpen. Het maakt niet uit welke weg je kiest want die drie wegen zijn in de geestelijke wereld eigenlijk één. De esoterische traditie verteld dat er zeven stappen zijn, wat een klus, zeven stappen waarop je, waarmee je aan jezelf kunt werken om op die manier naar vergeving toe te groeien. Want vergeving is inderdaad niet een knop omdraaien, vergeving is een weg van groei en ontwikkeling. Nou, die groei betekent allereerst dit; je moet eerst eens ontdekken, wil je eigenlijk vergeven, zeg niet

te gauw ja. Ik heb nogal wat mensen gesproken in de praktijk en die waren zo verknocht aan hun boosheid, hun woede, dat als ze die woede zouden los moeten laten hadden ze het gevoel dat er niks meer van hun overbleef. Hun bitterheid. Wil je, je woede, boosheid, je verbittering noem maar even op, wil je het echt kwijt? Als je het echt kwijt wilt en het is een oudere kracht die heel lang door je heen geleefd heeft dan zal het je wel even een leegte kosten, als je die kracht loslaat. En dan zul je die leegte op een andere manier in jezelf moeten invullen.

Dus allereerst gaat het erom, wil je vergeven. En dat hoeft je alleen maar tegen de geestelijke wereld uit te spreken, tegen niemand anders. Tegen de geestelijke wereld spreek je uit; ik wil zo graag vergeving leren en als je dat uitspreekt dan gebeurt er iets heel wonderlijks, iets heel moois. Dan komen precies die levenslessen naar je toe, die levenservaringen naar je toe die je nodig hebt om stap voor stap naar vergeving toe te groeien. Kortom, zeg niet te gauw ja want als je ja zegt dan kom je meteen op de school, de geestelijke levensschool hier midden op aarde waarop je die vergeving dan ook stap voor stap geleerd wordt. Dat is de eerste stap. De tweede is dit: waarom kun je vaak niet vergeven? Omdat er nog zoveel woede zit in je lijf, zoveel verdriet zit in je lijf en daarom zul je eerst alsnog door die tranen, alsnog door die woede heen moeten gaan voor je echt kunt gaan vergeven. Vandaar dat als je die belofte naar de geestelijke wereld hebt uitgesproken, dan voel je hoe die oude pijnen, woede enzovoort naar boven komen. Laat ze komen, wees er niet bang voor, laat het maar gieren door je lijf, da's de enige manier om ze kwijt te raken. En dan de derde op die weg, "bid", bid regelmatig om kracht, om hulp, om stap voor stap door die donkere negatieve gevoelens heen te gaan en ze los te mogen laten. En het vierde; heb alsjeblieft geduld want dit is een moeizame, trage weg en zo vaak bij elke weg van groei, dus ook hierbij, heb je het gevoel dat je weer terugvalt en dat je weer helemaal bij af moet beginnen. Is niet zo hoor dan begin je aan de volgende schil van de ui maar het voelt alsof je weer terug bent bij af. Kortom, heb geduld en zeg niet na een half jaar, het duurt me te lang ik hou d'r mee op. Nee want vaak duurt het wat langer dan dat halve jaar. Dus je moet het willen en dan krijg je vanzelf de levenslessen dan moet je door oude wrok, oude pijn alsnog heengaan om het los te kunnen laten. Je doet een beroep op de kracht van het gebed, je probeert je geduld te bewaren ook al is dat moeilijk, je doet een beroep op je eigen engel of op Christus en als zesde je doet dagelijks de oefening tot vergeven in het klein. En daarmee kan iedereen elke dag beginnen. En dat is een boeiende oefening die we in deze tijd extra goed kunnen gebruiken. Het is een heel eenvoudige maar als je 'm in de gaten krijgt en je werkt er aan, brengt ie je heel veel.

*

Oefening tot vergeven in het klein.

~~~~~

De oefening tot vergeven in het klein wil zeggen; let nou es op, hoe reageer jij op andere mensen als die je tegenkomt. Je komt op straat, straks bij de koffie, kom je iemand tegen, wat zijn dan de eerste dingen die in je naar boven komen? Je hebt zoiets van hmmm, die had wel es naar de kapper gekund, tweede, nou die had ook wel es een andere broek kunnen aantrekken, ga effe door. We beginnen meestal met negatieve dingen te bekijken, te voelen, in ons op te laten komen. En dat geldt niet alleen bij mensen maar dat geldt bijvoorbeeld ook zodra het journaal aan gaat en je hoort de ellende weer dan kun je ook meteen weer schieten.....van; het is ook allemaal weer niks enz. enz. Ja, je kunt je dus laten meeslepen door het negatieve en de esoterische traditie zegt: in deze tijd zijn onze zintuigen vervuild, onze ogen zijn letterlijk vervuild, onze oren zijn letterlijk vervuild want ze zien meteen het negatieve, ze horen meteen het negatieve daar zijn we helemaal op geprogrammeerd. Kijk nou es goed naar je zelf, kijk eerlijk, maak het niet mooier dan het is en let op en zegt de

esoterische traditie, als je nou door hebt ik heb de neiging om toch eerst negatief te beginnen, zeg dan tegen jezelf; voortaan wil ik beginnen eerst het mooie, het goede, het ontroerende in de ander te zien en te benoemen. En daarna mag ik de tijd nemen voor het negatieve. Dus je komt iemand tegen, straks bij de koffie, kijk es goed en kijk es of je nou de bijzondere schoonheid van die ander kunt zien. En dan bedoel ik die schoonheid, die als je goed kijkt, je ontroert. Dus de diepere schoonheid, die je voorbij de buitenkant kunt aanvoelen. Als je zo leert kijken, voel nou es, wat is nou de typische eigen schoonheid van de ander en probeer dat met woorden in jezelf je te realiseren, dan zul je zien, dat is nog niet eens makkelijk. Als je het negatieve moet zeggen dan ben je zo klaar dat lukt in een handomdraai maar als je nou het schone, het bijzondere, het hele unieke van die ander moet verwoorden. Mens, dat kost moeite. De esoterische traditie zegt en toch leer dat nou je zelf es, ga nou zo kijken en als je dat nou gedaan hebt, je hebt het positieve gezocht, benoemd, geef jezelf dan toestemming om het negatieve te benoemen. Alleen, je voelt al wat er gebeurt, dan hoeft het niet meer. Dan heb je d'r geen lol meer in, dan is de lol d'r allang van af. Kijk zo ook eens naar de berichten in de krant, op het journaal, al die gebeurtenissen die ons dag in dag uit worden voorgeschoteld. Kun je daar ook iets positiefs in zien? Iets bijzonders. Kun je daarin bijvoorbeeld het hele bijzondere van deze tijd aan aflezen. Wil je alsjeblieft zo leren kijken, dat je niet in de stress, in het negatieve, in het oordeel schiet maar dat je voorbij die buitenkant aan alles wat er gebeurt tot en met de chaos en de verloedering toe, ziet, dit is een hele unieke overgangstijd. En dwars door de chaos heen wordt een hele nieuwe tijd geboren. Als je zo leert kijken dan doe je dus die oefening tot vergeven in het klein. En kun je, je voorstellen, als je zo, als grondhouding, je deze manier van kijken eigen maakt dan ga je ook anders kijken naar, laat ik zeggen, die mensen in je persoonlijk leven die jou kwaad gedaan hebben. Dan leer je ook bij die mensen voorbij die buitenkant te kijken naar het diepere, de schoonheid, dat is de weg naar vergeven toe.

*****

Wat mij, toen ik mij met dit onderwerp bezig hield, sterk gefascineerd heeft, dat is het feit dat er in Duitsland twee woorden voor vergeving bestaan en ik ken geen andere taal waarin dat zo is. In Duitsland is het "vergebung" und "verzeihung" en wij hebben d'r maar één, vergeving. En vrijwel alle landen hebben d'r maar één. Voor iemand zoals ik die gewend is om achter alles een diepere betekenis te zien, komt dan meteen de vraag bij mij op, waarom nou uitgerekend Duitsland. Twee termen voor vergeving, ik vind het niet zo gek. Als er nou één land is waarvan de mensen heel veel moeite hebben, tot op de dag van vandaag, om in het reine te komen met hun eigen volksverleden dan is het Duitsland. En juist daar, twee woorden voor vergeving. En het ontroerende is dat die beide woorden ook allebei één essentie van vergeving pakken. Verzeihung komt van het Duitse werkwoord verzichten en verzichten betekent, afzien van..... Waar zie je van af als je vergeeft? Nou dan moet je, je woede, je wrok, je bitterheid los laten. Dat is dus een offer om dat los te laten. Dat is het eerste. De esoterische traditie verteld dat je daar, als je daar een beroep op wilt doen, hele speciale hulp bij krijgt. Want bij verzeihung, verzichten, afzien van wrok, van woede, van boosheid krijg je de hulp van aartsengel Michaël. Dat is één kant. Maar als je nou doorgaat naar het tweede woord, vergabung, dat komt dus van ons woord vergeven en dat hangt samen met je zelf weggeven. Wie geeft zich weg? Het Hoger ik, de kracht van ons Hoger ik geeft zichzelf weg aan ons ego en alleen doordat ons Hoger ik zijn vrede, zijn harmonie, zijn verzoeningsgezindheid uitstort in ons ego kunnen wij tot vergeving komen. Mooi hè. Dat is die tweede kant, het eerste is afzien van woede, wrok en als dat gebeurt is dan kan vergeving plaatsvinden. En weet je wie daar achter staat? Daar staat Christus zelf achter. Christus is de grote kracht die ons helpt vanuit ons Hoger Zelf, harmonie, vrede en liefde tot in ons ego uit te storten. Zo zie

je dat, samenvattend, vergeving allereerst de overwinning op ons ego is. Oftewel het is het offer om af te zien van woede en wrok en daarna kan de helende, genezende werking van Christus zelf, van ons Hoger ik plaatsvinden om werkelijk tot vergeving te raken. Het tweede is ook dit, er is inzicht nodig, moet je goed zien, hoezeer haat levens stuk kan maken, hoezeer bitterheid levens stuk kan maken en ik zeg dat met nadruk. Ik heb in de loop van mijn leven bij veel mensen gezeten die stervende waren en ik heb gezien hoevelen met moeite gingen sterven omdat er nog zo'n last van bitterheid, van onverwerkte woede, van wrok in hun hart lag. En het lag als een steen op hun ziel en die steen maakte het zo moeilijk om los te laten en om vol vertrouwen de stap naar de wereld van het Licht te zetten. Hoe meer je gaat inzien wat bitterheid kapot maakt, woede, wrok, boosheid, hoe meer je dat gaat zien, hoe meer je ook bereid raakt in jezelf, de stap te zetten naar de weg naar vergeving. Iemand als Kübler Ross, de grote thanatologe zoals ze zo fraai heet, stervens begeleidings deskundige. Een prachtig mens. Als je geen boeken van d'r kent, alsjeblieft lees es wat van d'r. Het is één van de moderne heiligen. Zij heeft in d'r leven heel lang, dus ook stervensbegeleiding gedaan maar op een gegeven moment is ze daar mee opgehouden want zei ze; ik kom steeds weer mensen tegen op de rand van de dood die gewacht hebben tot het aan moment van sterven om dan eindelijk es de innerlijke rotzooi te gaan opruimen. En toen ze dat doorkreeg, zei ze; ik wil graag dat mensen veel eerder beginnen. En ze is gestopt met het werken met stervenden en ze is over heel de wereld, in alle continenten cursussen gaan geven aan mensen die midden in het leven staan, om ze te helpen, kijk nou es eerlijk naar jezelf wat ligt er nou nog aan onverwerkte rotzooi. Wat is d'r nog niet opgeruimd, begin d'r nú es mee en wacht niet tot die uiterste grens en zie hoe het onverwerkte, dat maakt ons zwaar, dat maakt ons teleurgesteld, dat maakt dat onze ogen geen sterren meer zijn en dat er geen harmonie meer van ons wezen afvonkt. Kortom, kijk eens goed naar jezelf en kijk es naar wat er nog opgeruimd moet worden. Heel ontroerend en dat hoort voor mij essentieel bij de weg van vergeving, is die opmerking van die Poolse Jood wiens vijf kinderen en zijn vrouw waren neergeschoten en die besloot op dat moment om net zo veel liefde de wereld in te dragen als er zojuist kapot gemaakt was. Liefde is dus geen vereffening, ik zal het je betaald zetten. Liefde zegt d'r is een schaduw over het leven gevallen en nu wil ik tegenover die schaduw het licht van die liefde plaatsen zodat die schaduw opgeheven wordt. Ben je bereid om zo ook in je eigen leven te kiezen? Kortom samenvattend, de koffie is in zicht, maar dit; voor mij is het heel duidelijk dit is misschien wel het belangrijkste thema voor de toekomst. Wij leven nog steeds heel sterk in een sfeer van oog om oog en tand om tand. Er moet betaald worden, er moet vergolden worden, er moet teruggeslagen worden maar dat is nog steeds het systeem van de oude wereld die nu begint te sterven. En in plaats van deze vergelding, van dit karmische denken want da's karmisch denken, slaan en terugslaan, in plaats van dat karmische denken zal de hogere waarde van de echte vergeving zijn intree doen. Gevangenissen zullen er niet meer zijn, rechtbanken zullen omgevormd worden tot plaatsen waar daders en slachtoffers worstelen om elkaar echt tot vergeving te kunnen bereiken, uit te spreken en dan vergeving te kunnen bewerken. Alle vormen van onze samenleving die nu nog gebouwd zijn op vergelding, ze zullen worden omgevormd tot instellingen waarbij het alleen nog maar gaat om vergeving en niet om vergelding. De vraag is hoe snel wij mee willen gaan met dit transformatieproces, het gaat komen, het is al begonnen en het gaat onherroepelijk die kant op. De bedoeling is dat we er allemaal in ons eigen leven werk van maken en dat vervolgens de samenleving stap voor stap ook in die richting omgevormd wordt. Het zal van ons afhangen hoe snel of hoe langzaam die omvorming gaat maar besef dit; ieder mens die in eigen hart en in eigen leven een begin maakt met deze nieuwe manier van leven, een leven in de sfeer van vergeving en niet meer van vergelding die brengt die nieuwe tijd, die nieuwe samenleving een stukje dichterbij. Ook al zeg je d'r geen woord over naar buiten toe maar dan is dat weer een energetische kracht extra die, die nieuwe samenleving dichterbij haalt. Vergeving, het maakt ons een heel

mens en het brengt ons bovendien in verbinding met de allergrootste kracht van liefde in dit leven zelf. De kracht van de kosmische Christus.

Na de pauze beantwoord Hans verschillende vragen, hij begint echter met het volgende:

Er was trouwens net iemand in de pauze die naar me toe kwam en die zei nou, dat over Duitsland raakte me want ik ben zelf van Duitse afkomst en toen vroeg zij: Ik ben van '68 dus van ver na de oorlog maar toen je het had over Duitsland en het worstelen met het verleden, werd ik misselijk, dus ik heb er toch iets mee te maken. Ja, we dragen het karma van het volk waar we geboren worden, dragen we mee. Dat betekent niet dat we persoonlijk schuldig zijn, helemaal niet maar we dragen wel die last mee en we mogen meehelpen om dat om te vormen. Het ligt in Duitsland nog heel gevoelig. Mijn boek over vergeving is in Duitsland vertaald maar dat eerste stuk over Wiesenthal hebben ze helemaal weggelaten want dat is te gevoelig. Ja maar ik kan dat ook begrijpen, dat voelt ook zo en dat stuk over Bill Cody, dus die Poolse Jood en dat getto van Warschau dat hebben ze aangepast en verkort. Dus dan zie dat daar nog een hele last is maar ik begrijp dat ook, als je alleen al ziet hoe Nederlanders reageren op Duitsers dan voel je hoe lang dat doorwerkt. Dat kwam in de pauze door en ik dacht dat moet ik toch even vertellen, het zijn de dingen die je meemaakt.

Vraag:

Soms hoor ik in mezelf een soort van innerlijke stem die me raad geeft en me gerust stelt, ik durf vaak niet te luisteren want is dit de Christus wel?

Antwoord:

Ik zou toch maar luisteren en weet je, je merkt gauw genoeg of hij het is of niet. Als het een verkeerde raad is dan kom je er wel achter dat Hij het niet is. En als het keer op keer goed blijkt te zijn dan denk ik nou, dan kom je wel uit de sfeer van de innerlijke Christus. D'r wordt gezegd door de esoterische traditie, die innerlijke stem komt voort uit ons Hoger ik, ons geweten, daarachter staat Christus zelf. Hoe zuiverder wij zelf zijn, hoe zuiverder de inspiratie die er door heen komt, voel je? Wees niet bang, durf es te luisteren. Je kan altijd, ik zou bijna willen zeggen, nog een keer op je bek gaan, nou èn? Maar probeer nou es te luisteren. Dit is de tijd waarin heel veel van ons op de één of andere manier vertrouwd gemaakt worden met het feit dat het gordijn tussen deze wereld en de geestelijke wereld doorzichtig wordt. Iedereen krijgt op haar of zijn manier iets vanuit die andere wereld te voelen, te merken, te horen en zal daarmee mee moeten leren omgaan in het leven. Wees er niet bang voor, probeer d'r met vertrouwen mee om te gaan en zie het als een verrijking van je leven.

Vraag:

Wat is nu precies die esoterische traditie?

Antwoord:

Je had in de voor Christelijke tijd, zeg maar tot aan het optreden van Jezus, had je mysteriescholen, inwijdingsscholen, geheime scholen. Die had je in Israël, in Egypte, in India, in Mesopotamië noem maar op. Overal waren geheime scholen. Op die geheime scholen werden de inzichten verteld, door de grote ingewijden, die je aan het gewone volk niet kon vertellen omdat ze het niet zouden begrijpen. En Jezus heeft net als andere grote meesters, heeft in het openbaar andere dingen verteld dan dat hij in de beslotenheid van de leerlingengroep vertelde. In de leerlingengroep heeft Jezus bijvoorbeeld over karma en reïncarnatie en de wetten van karma en reïncarnatie verteld. Je kunt het zelfs nog in de bijbel nalezen maar dan

moet je wel oren hebben die kunnen horen, die kunnen lezen maar dan zie je het. Steeds komt die geheime kennis tussen de regels door naar boven. Die geheime kennis is heel lang, nou heel lang, ja, tot driehonderd jaar in het Christendom bewaard gebleven maar toen éénmaal het Christendom erkend werd, de kerk werd erkend, in 313 door keizer Constantijn, in 393 door keizer Theodosius van het Romeinse rijk toen zag je dat die erkende Christelijke kerk, die begon vanaf dat moment die oude esoterische traditie uit te roeien, vernietigen, helemaal. Waarom? Nou, die esoterische traditie zei je moet luisteren naar je eigen innerlijke stem en niet naar allerlei autoriteiten buiten je zelf, voel je. De esoterische traditie zei, mannen en vrouwen zijn volkomen gelijkwaardig en ieder mens mag voorganger voor de ander zijn. In de spirituele Christelijke gemeente had je ook vrouwelijke voorgangers die ook gewoon het avondmaal of de eucharistie verrichtten, die de doop verrichtten en noem maar op. Maar na 300 werd dat uitgeroeid en toen is deze geheime esoterische traditie ondergronds gegaan. De Christelijke boeken waarin deze esoterische traditie tot uitdrukking kwam die werden vanaf dat moment vernietigd en iedereen die zo'n boek in bezit had die kon gedood worden. En dat gebeurde ook. Vandaar dat vanaf zeg maar 350 jaar was er geen esoterisch Christelijk boek meer over. Maar ondergronds in het geheim is die kennis steeds weer doorverteld en af en toe kwam ie naar boven, bij de Waldenzen, bij de Bogomielen, bij de Katharen. De Katharen, de twaalfde, dertiende eeuw, in zuid Frankrijk en noord Italië toen heeft de kerk alle Katharen tot ketters verklaard en ze met harde hand als ze zich niet bekeerden, uitgeroeid en er zijn in die jaren één miljoen Katharen door de kerkelijke inquisitie ter dood veroordeeld. Gevierendeeld, verbrand, van de rotsen af gegooid, levend ingemetseld, levend begraven en noem maar even op. Één miljoen. Ik zeg altijd met alle respect, verhoudingsgewijs is dat net zoveel als zes miljoen Joden in de tweede wereldoorlog. Het laat zien met hoe veel fanatisme het instituut kerk alles gedaan heeft om die oude esoterische traditie d'r onder te krijgen. Ging weer ten onder maar kwam toch steeds weer terug en tot in onze tijd is deze esoterische traditie doorgegeven met name door de rozenkruisers, de theosofen, de antroposofen en nu leven we in een adembenemend fascinerende tijd want 1945, daar in Egypte onder het zand, ineens, een grote aardewerken kruik en in die kruik, 52 van die spirituele esoterische Christelijke geschriften. Het evangelie van Thomas, het evangelie van Filippus, de handelingen van Petrus noem maar even op. De hele schat kwam aan het licht. Trouwens één van de grote voorvechters van deze gevonden schat was professor Quispel, die pas overleden is, overleden in Egypte waar deze grote schat gevonden is. Heel treffend en veelzeggend. Onze tijd is een tijd waarin eindelijk deze oude schat weer naar boven kan komen. En als je nu in de boekhandels kijkt en je kijkt op de planken esoterie dan zie je op die planken esoterie heel veel boeken staan met wijsheid, inzichten uit die oude esoterische traditie, die al die eeuwen door verborgen was maar die nou eindelijk weer in de volle openbaarheid naar boven kan komen. En we hebben deze esoterische traditie nu zo keihard nodig. De kerken storten in en dat instortingsproces gaat alleen maar verder. Ik zeg dat niet met vreugde maar ik constateer het wel, het is een feit. Maar een samenleving heeft toch antwoord nodig op de grote vragen van leven en dood. Waarom zijn we hier op aarde? Wat gebeurt er, hoe hebben we te leven, hoe niet? En Godzijdank, letterlijk, mogen we nou in deze zo bijzondere tijd nieuwe antwoorden vinden, die oude esoterische traditie. En je ziet dat met name zoveel jongeren door deze traditie worden aangesproken en steeds zeggen als je er iets over verteld, ach dat wist ik al. Het is alsof ze naar de aarde komen, de jongere generatie en ze weten al van deze traditie af. Met deze traditie wordt het nieuwe Christendom van onze tijd geboren.

Vraag:

Hoe kan ik om te beginnen mezelf vergeven voor mijn gevoel heb ik zo vaak gefaald.

Antwoord:

Hier was ik nog niet aan toegekomen maar je zelf vergeven is namelijk nog het allermoeilijkste. Anderen vergeven is nog tot daar aan toe maar je zelf vergeven en dan steeds het gevoel hebben ik heb zo vaak gefaald. Twee dingen helpen mij bij deze vraag in mijn eigen leven. Allereerst dit: ik mag fouten maken slechts op één voorwaarde, als ik nou terugkijk en ik zie m'n leven terug, mens wat heb ik een stomme dingen uitgehaald en nu zou ik denken, Hans had het niet een beetje anders gekund. Nu wel, ooh, maar ik heb ze nodig gehad om tot deze inzichten te komen, dankjewel, dat ik deze fouten mocht maken. Fouten zijn een geschenk van de geestelijke wereld, wil je alsjeblieft niet gebukt gaan maar wil je alsjeblieft zeggen dankjewel. Slechts één voorwaarde en de enige voorwaarde is, heb je wat geleerd van die fouten? Als je d'r wat van geleerd hebt is het goed want dan zijn ze niet voor niks geweest dan hebben ze hun werk volbracht. Kun je zo kijken, naar je eigen stomme fouten en bijna met een knipoog, nou nou, je had wel wat fouten nodig, nou èn, begrijp je maar nou zit je wel hier en dat is niet voor niks. En je zit op dit punt in je leven en op dit groeiproces. Dat is het enige, eerste. Het tweede is dit: en als je dan nog je zelf moeilijk kunt vergeven en dat valt velen van ons moeilijk want we zijn vaak zo hard voor ons zelf. Dan helpt het mij heel erg, kijk maar eens of het jou helpt, om me voor te stellen dat Christus zelf tegenover mij staat en dan stel ik mij voor hoe hij mij aankijkt en dan probeer ik in zijn ogen te kijken. Soms lukt dat niet eens want dan stromen meteen alle tranen me over de wangen. Maar wat ik dan in die ogen lees dat is zo'n volkomen aanvaarding van wie ik ben, zo'n volkomen liefde voor het armzalige wezen dat ik ben. Als ik naar Hem kijk en Hij kijkt mij aan dan voel ik, ik mag er zijn.....zo, zoals ik ben, en zo, zoals ik ben, ben ik goed, hèhè effe ademhalen en dan weer verder gaan. Dat zijn mijn twee manieren om met je zelf tot vergeving te komen, aanvaarding van wat er allemaal gebeurd is.

Vraag:

Je sprak over onze eigen engel. Hoe leer ik die kennen?

Antwoord:

Je eigen engel, dat is een heel proces voor je, je eigen engel ontdekt. Begin es je heel goed te bewust te maken in je eigen leven, wanneer zijn d'r nou dingen gebeurd in je leven waarvan je voelde, dit is geen toeval daar zit iets meer achter. Overall waar zulke dingen gebeuren, het lijkt toeval maar ik voel daar zit meer achter. Nou daar is je eigen engel aan de gang geweest. Knipoog even naar boven en elke keer als je 's morgens opstaat en ineens zeg je; nou weet ik het. Je kunt soms heel lang met problemen worstelen, vragen en je staat op en je weet het. Dat vind ik altijd zo wonderlijk, heb je geslapen en dan wordt je wakker en je weet het. Ja, elke nacht hebben we een ontmoeting met onze eigen engel, elke nacht treden we uit ons lichaam en gaan we de geestelijke wereld binnen. Het beroerde is, ons geheugen blijft op bed liggen, in dat lichaam, daarom herinneren we ons d'r zo weinig van, ja, zo simpel is het maar denk es, herken je dat, je kunt soms op de rand van wakker worden weet je wel, zo slapen zo wakker worden en zo schokken. Waarom die schokken? Nou, dan komt het geestelijke lichaam weer terug maar het is net een vliegtuig wat een beetje onhandig landt en dat stuitert wat. Of en dat hoor ik ook vaker mensen vertellen op die uiterste grens van net nog slapen en tegelijk wakker zijn, zo hè, zijn er mensen die zeggen ik kan mijn handen en mijn voeten niet bewegen. Waarom niet? Moet je effe geduld hebben, even later kan het wel. Heel veel mensen vertellen d'r over. Waarom kan je op dat moment je handen en je voeten niet gebruiken, je wilt het maar het wil niet. Nou, de stekker zit er nog niet in, je moet nog even

wachten totdat die d'r weer in zitten. Ik vind dat soort dingen zo leuk want dan voel je dat we het over concrete dingen hebben die je zelf kunt navoelen. Nou elke nacht maar dat is echt waar vertelt de esoterische traditie, hebben we een ontmoeting met onze eigen engel en die kan ons inspireren en ons inzichten geven waar we dan net aan toe zijn. Het enige beroerde is onze eigen engel geeft die inzichten altijd op zijn tijd en nooit op de mijne en ik vind zijn tijdberekening vaak een beetje ongelukkig om het maar voorzichtig te zeggen. Ja dan dacht ik, had dat niet wat eerder gekund. Zo kun je steeds gevoeliger worden voor de inwerking, de aanwezigheid van je eigen engel. Heb je nooit die ervaring gehad, ooh ik zal het nooit vergeten, jaren geleden, ik werkte nog bij de Ikon, op een gegeven moment moest ik daar bij een vergadering komen waar ik werd ondervraagd over mijn boosaardige gedachten omdat ik namelijk over engelen, karma en reïncarnatie sprak en dat mocht niet maar ik liep naar die vergadering toe en d'r liep zo duidelijk iemand naast me. D'r liep gewoon iemand naast me en ik keek en ik zag niemand, liep ik weer verder, d'r liep iemand naast me. Ik heb het ook gemerkt hoor, ik werd heel erg geholpen bij die vergadering maar dan voel je daar is een andere grotere aanwezigheid, die is er altijd. Alleen wij zien die zo vaak niet maar die is er wel.

Vraag:

Kun je op deze manier die je beschrijft ook je zelf vergeven?

Antwoord:

Daar hebben we het al even over gehad. Dat is inderdaad het moeilijkst, je zelf vergeven. Maar de vraag die dan bij mij opkomt is steeds weer die vraag, waarom ben jij zo hard tegen je zelf. En heel vaak zit er achter dat harde oordeel tegen ons zelf, het niet vergeven kunnen, dat we zulke hoge eisen aan ons zelf stellen. Moet ik eigenlijk zo volmaakt zijn? Waarom mag ik niet gewoon een mens zijn die heel veel fouten maakt. Waarom eigenlijk niet? Waarom moet ik steeds weer eisen dat ik bijna volmaakt ben? Voel je? Hoe meer ik heel gewoon mens mag zijn die vele fouten maakt, hèhè pffffff, kan ik mezelf ook wat makkelijker vergeven. Kortom stap van die troon af. Heel velen zitten van ons uit onzekerheid op de troon. Nou daar ligt een bepaald mechanisme achter. Hoe onzekerder je, je voelt hoe meer je tegelijk op de troon zit. Dus dat is heel gek, werk es aan je zelfvertrouwen, hoe meer zelfvertrouwen hoe minder het nodig is op de troon te zitten, hoe meer je, je vergeven kunt.

Vraag:

Wat is het Goddelijke in een moordenaar?

Antwoord:

Daar wil ik nou es geen antwoord op geven want het gaat er niet om dat ik dat antwoord geef. Het gaat er om dat je zelf dat antwoord vind en dat kan je niet vinden met je kop dat kan je alleen maar vinden met je hart. Ik denk van me zelf, ik ben ooit ook een moordenaar geweest en hoe vaak heb ik in gedachten niet een ander mens in dit leven vermoord? Vrij vaak, och als ik dat bij mezelf herken hoe zou ik dan een ander niet vergeven? Als ik dit ook in mezelf vergeef, voel je? Zelfkennis leert je zeggen; ik ben geen haar beter dan die ander. Och ja, toen ik in de psychiatrische kliniek werkte, had ik zo'n gevoel ik begrijp niet goed waarom ik daar niet zit. Ik vond die scheidslijn zo dun, voor hetzelfde geld had ik daar kunnen zitten. Al die gekke dingen herkende ik ook in mezelf hoor. Tsja, ja en daar gaat het om, ze in jezelf te herkennen, ik ben geen haar beter dan de ander. Ik ben geen haar beter dan een moordenaar. Och mens, kijk eens naar je gedachten en je wordt je bewust wie je bent.

Vraag:

Moet je de ander ook vergeven als de ander er niet om vraagt?

Antwoord:

Nee, dan kun je niet vergeven. D'r is verschil tussen vergeven en loslaten en dan komen we bij een belangrijk punt. Vergeven is een stuk makkelijker. Nou veronderstel, ik ga nou naar één van jullie toe en ik geef één van jullie nu even een draai om de oren, stevig, klaar. Als ik dan even later naar je toe kom en ik ga echt excuus maken, zou je me willen vergeven, hèhè en je voelt dat het echt gemeend is dan ga je toch nog een beetje opgelucht naar huis, hoop ik. Maar als ik na afloop iets doe van ik had het volste recht, je zat me zo chagrijnig aan te kijken of weet ik veel wat, voel je en je moet dan zo naar huis dan duurt het heel lang voor je het kwijt bent. Dus vergeven is veel makkelijker als je het over en weer eerlijk uitspreekt, ik begrijp nou wat het voor jou betekent heeft, dan zeg je meteen natuurlijk en we sluiten elkaar in de armen en klaar. Maar nou, de ander wil niets erkennen en zegt; ik had groot gelijk dan zit je helemaal alleen met je eigen boosheid, je eigen verdriet en je eigen stuk dan kun je dus alleen maar aan jezelf werken om die boosheid en dat verdriet te verwerken en zo ver te komen dat je het los laat, klaar. Dan heb je jouw portie gehad dan is het nog altijd aan de ander om in dit leven of in een volgend leven alsnog naar je toe te komen en te zeggen wil je me vergeven. Nou dat kan want je hebt jouw portie al gedaan. Het wachten is nou alleen tot die ander komt om dat dan ook te effectueren in de relatie, voel je? Dat is het verschil. Alleen het is moeilijker vergeven als de ander niet om vergeving vraagt en omgekeerd hè, voel je. Dat maakt het gewoon veel moeilijker en dat noem ik dan loslaten waar je dus alleen voor staat en de ander helpt je niet door om vergeving te vragen dan is het een enorme klus. Vandaar dus het werk wat Nelson Mandela deed die maakte daardoor, hielp, om vergeving makkelijker te maken hoe moeilijk het ook was. Dan kan het.

Vraag:

Jozef Rulof is tegen crematie, hoe denk jij hierover.

Antwoord:

Och, ja, ik heb nooit zoveel behoefte om nou, ja, ik zou bijna zeggen tegen Jozef Rulof uitgespeeld te worden. In al deze dingen geldt, niet zozeer wat Jozef Rulof daar over zegt of wat ik daar over zeg, het antwoord op al die vragen die zul je toch echt in jezelf moeten vinden. Je luistert naar wat die zegt, je luistert naar wat die zegt en als je alles gehoord hebt ga je naar binnen en je luistert goed bij jezelf en je vraagt jezelf; hoe zit het voor mij. Dat gezegd hebbend wil ik nog wel effe zeggen, crematie is voor mij vanzelfsprekend. Kijk es naar een spiritueel land als India dat toch echt heel veel van de spirituele wetten weet, veel meer dan wij en daar is crematie vanzelfsprekend. Jozef Rulof en andere spirituele denkers zeggen dat omdat zij denken dat je aan je lichaam vastgebakken blijft en als dan dat lichaam, ook al ben je dood verbrand wordt dan kun je last hebben van die vlammen. Och, ja, het zou kunnen. Ja, nou sorry hoor, ik zeg dat niet al te gemakkelijk maar de esoterische traditie zegt en dat geldt natuurlijk altijd; als je niet kunt loslaten bij de dood, je trekt je jasje uit en je hangt het jasje aan de kapstok maar je hebt zoiets van ik wil d'r eigenlijk in terug want ik wil niet weg, dan blijf je dus door die houding verbonden dat het lichaam en dan zul je ook iets kunnen ervaren van het ontbindingsproces of dat nu in de aarde is of door het vuur. Maar ieder mens die geleerd heeft, bij het leven, los te laten als de tijd daar is, die heeft geen enkele last meer van wat er met die oude jas gebeurt, voel je. Heel veel mensen ken ik die een bijna dood ervaring hadden en die zweefden dan boven hun lichaam, b.v. als hun lichaam op de operatietafel lag en die voelden niks van wat er met dat lichaam gebeurde. Ze hadden alleen maar zoiets van

waar maak je, je toch zo druk over, ik heb het prima hier en ik heb die jas eigenlijk niet meer nodig, nou daar voel je het al, heb je d'r geen last van. Kortom, leer de les van het loslaten en je zult nergens last van hebben.

Vraag:

Is het noodzakelijk dat nieuwe lessen erbij komen, bij stap één als er nog genoeg ligt om te vergeven.

Antwoord:

Oh, als er genoeg ligt om te vergeven moet er dan.....en je zegt, ja ik wil vergeven nou dan komen er precies die levenslessen die je nodig hebt. Nou, ik bedoel eigenlijk dan, dan komen die levenslessen waardoor je, je pijn gaat voelen. Waardoor je, je woede bewust gaat worden en waardoor dat naar bovenkomt en je kunt het niet meer tegenhouden, dat bedoelde ik. Dat gebeurt er als je ja zegt. Dan lukt het je stap voor stap niet meer om te verdringen en dan is er alleen nog maar die ene weg en dat is de weg van er doorheen gaan. Dat is dat prachtige verhaal van een rabbi in een concentratiekamp en hij zat daar met een groep Joden en de ene groep concentratiekamp bewoners na de andere werden naar de gaskamer gebracht en de laatste Joden die over waren kwamen in paniek naar de rabbi toe en zeiden, doe wat, als je niet wat doet zullen we allemaal sterven en het antwoord van de rabbi luidde in alle rust; er is geen andere weg dan er doorheen te gaan. Ik vind het altijd een ontroerend verhaal maar het zegt ook heel scherp, er is geen weg naar genezing, geen weg naar heelwording als je niet bereid bent door de diepste emoties heen te gaan. Ze te doorleven en het uit te houden, het uit te houden als de woede, nou, raast door je lijf. Als je niet weet waar je het zoeken moet van het verdriet, het uithouden, d'r doorheen gaan.....loslaten en dan zover komen dat je op een dag voelt, ik ben het nu echt aan het kwijtraken. Ik voel echt dat het lichter wordt in me, doe d'r niks aan maar het gebeurt. Dat is de weg van er doorheen gaan maar alle grote denkers zeggen; als je er doorheen gaat heb je het gevoel alsof je sterft aan het leven. Dat noemen ze altijd weer, de dood midden in het leven. Iemand als de dichter Nijhof, die heeft ooit een pinksterspel geschreven, een paasspel, kerstspel. Vroeger werd dat allemaal opgevoerd, tegenwoordig niet meer. In dat pinksterspel laat ie op een gegeven moment de discipelen van Jezus de wijde wereld intrekken maar vlak voor ze dat gaan doen raken ze in paniek, volgens het verhaal van Nijhof en dan rennen ze met z'n allen naar Moeder Maria en dan zeggen ze tegen Moeder Maria alsjeblieft moeder, we durven niet, we zullen sterven op onze wegen en dan is het prachtige antwoord van Moeder Maria; "niet dan gestorven en herboren, zullen we het leven toebehoren". Ik vind dat zulke prachtige woorden en ik denk dat iemand die dat schrijven kan, die heeft het ook in z'n eigen hart tot op het scherpst van de snede gevoeld. En dit is de essentie die Jezus ook tot uitdrukking brengt als ie het heeft over "het zaad" dat in de aarde valt en dat sterven moet om veel vrucht voort te dragen. Dat is die weg er doorheen waar het om gaat.

Vraag:

Maakt u onderscheid tussen engelen, gidsen of begeleiders?

Antwoord:

Jawel, heb je ook een speciale reden voor die vraag, vraagt Hans aan de vragensteller in de zaal. Reactie: je had het er net over dat we 's nachts naar onze engel gaan maar kunnen dat ook gidsen of begeleiders zijn. Hans; ik maak zelf een onderscheid tussen gestorven geliefden en engelen en gestorven geliefden noem ik gidsen. Engelen zijn nooit in een mensenlichaam op aarde geïncarneerd geweest dus wij krijgen de hulp van een engel, één of meer engelen, we krijgen ook de hulp van één of meer gidsen. En die beide hulpen die werken heel goed samen

en het is ook heel boeiend als je dat leert onderscheiden in je eigen leven maar moet je goed opletten maar b.v. engelen zijn nooit geïncarneerd geweest, hebben ook geen benul van tijd. Als een engel tegen je zegt spoedig zal dit of dat gebeuren, och ga rustig maar een straatje om. In hun beleving is ook duizend jaar spoedig. Als een gids zegt die hier op aarde geleefd heeft, spoedig zal dit of dat gebeuren, zou ik me maar klaarmaken want zij hebben benul van tijd. Gidsen, dus onze gestorven geliefden weten ook uit eigen ervaring hoe venijnig pijn het leven op aarde soms kan doen en die kijken vandaar uit ook met een enorm groot mededogen, meevoelen, het valt ook niet altijd mee. Engelen hebben veel meer iets van, die zien al waarvoor die lessen bedoeld zijn. Dus die hebben iets van; pak het nou, ga d'r nou doorheen, zeur niet, flink zijn, pak het nou. Dus dan voel je een wat andere energie maar die beide energieën, in de geestelijke wereld gaan samen en vormen één omhullende helpende energie vaak, dat wij zelf het verschil niet meer kunnen zien. In de geestelijke wereld zijn ze meer één dan gescheiden en hier op aarde is het precies andersom.

Vraag:

Hoe vergeef je de wereld (de mensen) zoals die is?

Antwoord:

Als ik goed naar mezelf leer kijken en als ik zie hoeveel fouten ikzelf gemaakt heb, bij die oefening in het klein. Hoe vaak heb ik negatief gedacht? Hoe vaak heb ik niet geoordeeld? Hoe vaak oordeel ik niet elke dag opnieuw zodra d'r wat gebeurt, tsak, komt het meteen weer naar boven. Ik maak deel uit van die mensheid die de aura van de aarde verduisterd hebben. Kortom, ik heb het niet die ander te vergeven maar ook mezelf, ik maak er volledig deel van uit. Het enige is je kunt een besluit nemen. Je kunt een innerlijk besluit nemen "ik wil helpen bij de genezing van de aarde", dat kan. En als je dat doet dan kom je in de richting van die Jood uit dat concentratiekamp die zei: ik wil net zo veel liefde de aarde inbrengen als er kwaad gebeurt is. Maar dat begint eerst met zien ik maak er deel van uit, van die mensheid die de aura van de aarde en de hele sfeer op de aarde verpest hebben want ik kijk zelf oordelend, ik kijk zelf, nou met hebbelijke oogjes enz. enz. enz. Dat je dat gezien hebt, heel goed gezien, het zit ook in mij, dan laat je het oordeel naar anderen los. Maar dan gaat veel meer die vraag spelen, hoe kan ik bijdragen dat heel de mensheid toegroeit naar een andere levenshouding. Daar gaat het dan om. In het Boeddhisme heb je een hele prachtige ontwikkeling, in het Boeddhisme zijn er, volgens het Boeddhisme, mensen die op een gegeven moment klaar zijn met het wiel der geboorte zoals ze dat noemen, dus met eindeloos te moeten terugkeren, die zijn klaar met hun reeks van levens. En als ze klaar zijn mogen ze volgens het Boeddhisme het Nirwana binnenstappen, de eeuwige gelukszaligheid, maar dan zijn er mensen die zeggen, ik stel mijn gelukszaligheid nog een poosje uit en ik keer toch weer terug naar een volgend leven op aarde want ik ben zó betrokken bij de mensheid, één met de mensheid, dat ik wil helpen dat de hele mensheid bevrijd kan worden. In het Boeddhisme worden die mensen bodhisattva genoemd en een beetje zijn bodhisattva's in het Boeddhisme een beetje te vergelijken ook met engelen. Maar bodhisattva's oordelen niet, die zien, als ik die hele reeks van levens zie, mens wat heb ik zelf geworsteld en kwaad de aarde in gebracht. Alleen nou sta ik op die drempel en nou kan ik kiezen, voor het persoonlijk geluk of voor het geluk van de mensheid, dus laat het oordeel los dat is het eerste, voel dat je deel uitmaakt van die mensheid die scheefgegroeid is en maak dan de keuze voor de stap naar heelwording en universele liefde voor heel de wereld. Het zijn klussen hoor, ik bedoel, ik zeg dat even achteloos in anderhalve minuut maar daar doe je levens over, hele levens, dat mag allemaal het hoeft niet allemaal in één keer. Als we maar een beetje gevoeligheid krijgen voor de sfeer waarin het zich ontwikkelen gaat.

Vraag:

Hoe stelt u zich op tegen mensen die u zweverig vinden.

Antwoord.

D'r bestaat een prachtige bijbeltekst; schud het stof van uw voeten en ga verder. Ik meen dat wel heel sterk. Ik sta open voor commentaar/kritiek en dan wil ik best kijken naar mezelf maar d'r is ook heel veel onterechte kritiek en ook een heleboel kritiek van mensen die geen benul hebben van waar ik het over heb en meteen een oordeel uitspreken. Nou daar heb ik lak aan. En ik spreek alleen maar, en verder ga ik niet, voor wie horen wil en wie niet luisteren wil daar ga ik ook niet heen vandaar dat ik mijn werk ook steeds meer buiten de kerken zoek dan daar binnen. Ik heb geen zin om te praten voor mensen die niet echt daar voor open staan. Hoeft niet, het heeft geen zin en daarom in mijn persoonlijk leven zwijg ik ook heel vaak. Je ziet veel maar negentig procent is toch zwijgen. De wijze weet wanneer te spreken, dat ene woord, dat de ander nú nodig heeft en niet meer dan dat. Voel je? En hoe meer je weet dit is heel diep, je mag echt bij jezelf te rade gaan, maar ik ben er diep van overtuigd dit is de enige redding voor de mensheid in onze tijd als we deze geestelijke weg leren gaan. Nou zeg ik het scherp en toch meen ik dat tot in m'n tenen toe. Als het waar is dan mag ik daar ook al mijn kracht aan geven om die weg mee te helpen banen met meerdere in onze tijd en natuurlijk zullen een heleboel mensen zeggen, kan je het niet houden bij het ouwe enz. enz. enz. Laat ze. Ik weet niet wat hun karmische opdracht is in dit leven. Sommigen hebben in deze incarnatie de opdracht om wakker te worden, anderen hebben de opdracht om zich in deze incarnatie eerst nog een stapje dieper met de materie te verbinden en die mag ik niet voortijdig wakker maken, voel je? Ik wil wel graag, dat plukken en trekken, niet doen. De wijze weet wanneer te zwijgen. Met een uiterst respect voor de heel eigenlijke weg van groei van ieder ander mens. Ook al is die is volslagen anders dan de mijne.

Vraag:

Hoe staat u tegenover de mediums in de media? Ziet u het ook als een hulpmiddel omdat het grootschalig gebracht wordt? Hoe ziet u dat, als goed of fout? De één heeft er wel wat mee en de ander weer niet. Volgens mij gaan er veel ogen van open voor mensen die er blind voor waren.

Antwoord:

Als ik luister en kijk, dat spreekt voor mij vanzelf er zijn kanalen. De vraag goed of fout, die vraag stel je aan de verkeerde figuur want je moet 'm aan jezelf stellen. Jij bepaalt jouw antwoord op die vraag en dat is niet alleen een spelletje hoor, dat ik dat zeg. We komen uit een tijd waar we de neiging hebben anderen tot autoriteit te maken, vertel effe is dat goed of slecht. Heel veel mensen willen mij ook tot autoriteit maken, mag ik niet intrappen. De tijd van autoriteiten is ècht voorbij. Het antwoord moet je vinden in jezelf, begrijp je? Ik wil wel vertellen wat ik er van denk hoor maar moet ik eerst dit gezegd hebben hè, dus later niet zeggen Hans zegt dit of Hans zegt dat daar gaat het niet om, het gaat er om hoe het in jou leeft. Als ik jou hoor praten aan het slot, denk ik, eigenlijk denk jij d'r positief over. (bevestiging van de vragensteller) Dat deel ik met je, zo simpel is het en ik vind het prachtig dat er steeds meer mensen opstaan en zo naar buiten durven treden want we hebben net aan Robbert van den Broeke gezien wat er dan kan gebeuren, geestelijk gezien wordt je de nek omgedraaid en het is loodzwaar om dan geestelijk overeind te blijven want het zijn bijna allemaal ook nog allemaal heel sensitieve mensen die dus ook extra veel last hebben van de negatieve toestanden d'r over heen. Wel denk ik ook bij mezelf, blijf kritisch het ene medium overtuigd mij meer dan het ander maar gut, probeer nou es te ontdekken we zijn zelf ook al

medium. Heb jij nou nooit es een ervaring met die andere kant gehad, dan ben je dus al medium, middel, kanaal. En het gaat erom dat we steeds meer gaan voelen, niet meer wijzen naar anderen maar het is iets wat in ons allemaal open gaat. Ik ben het dus helemaal met je eens en dat hoop ik ook dat wij steeds meer een samenleving gaan krijgen waarin je zonder uitgelachen te worden over deze dingen kunt spreken. In Amerika is een onderzoek geweest en dat vind ik nog altijd fascinerend onder mensen die vijf jaar of korter geleden een geliefde aan de dood verloren hadden, een kind, een ouder, een partner en aan deze mensen werd allemaal gevraagd; heb je wel es een teken van leven gekregen van de overkant. Meer dan 50 procent zei bij dat onderzoek, ja. Meer dan 50 procent van de mensen heeft een teken van leven gekregen maar je weet in het alledaagse leven, niemand durft erover te praten of nauwelijks want het ligt zo kwetsbaar en andere mensen kunnen daar meteen zo oordelend op in gaan, wat een flauwe kul, nou dat heb je verzonnen enz. Dus wij moeten nog een hele nieuwe samenleving krijgen waarin we leren op een fijnzinnige manier met groot respect met deze dingen om te gaan. Hoef je niet alles voor zoete koek aan te nemen maar vraag wel met respect en vóel, hier gaat iets nieuws open. En dat gaat er ook echt, de sluier wordt heel langzaam doorzichtig en dat, dat gebeuren zou is in alle grote tradities voorspeld. In deze tijd gaat het gebeuren. Nou, je ziet het overal gaan gebeuren. Het grappige vind ik is dat je bij de commerciële omroepen, vind je meer gevoeligheid en respect voor deze dingen dan bij de officiële omroepen, nederland 1, 2 en 3 en ik heb dat ook uit eigen ervaring ervaren. Je kunt beter bij de commerciële zijn dat bij de rest en daar zit iets in, ja maar daar zit iets in dat nederland 1, 2 en 3 en die sfeer die daar om heen hangt die hebben heel erg bepaalde inzichten, bepaalde overtuigingen en zodra d'r dus andere dingen bijkomen die daar niet in passen begint eerst het grote oordeel en het gekke is dus dat je een grotere openheid juist ziet in die commerciële omroepen. Heb ik het alleen over de televisiewereld maar minder vanuit één bepaalde invalshoek waar met bepaalde oogkleppen gekeken wordt.

Een mevrouw in de zaal vertelt iets over een gebeurtenis uit haar familie waar een gestorven geliefde inderdaad een teken van leven geeft.

Hans reageert hierop met het volgende:

Hans bedankt voor zo'n voorbeeld en vertelt; ik heb ze zelf ook werkelijk bij honderden in de praktijk gehoord. Ik heb één keer en dat is nu al meer dan tien jaar geleden toen ik nog bij de Ikon werkte, heb ik drie radio uitzendingen van maar tien minuten gewijd aan deze dingen aan bijna dood ervaringen, verschijningen van engelen, ontmoetingen met gestorvenen, de verschijning van Christus, drie keer tien minuten. Wekenlang heeft de telefoon daarna rood-gloeiend gestaan en wekenlang bracht de post stapels brieven tegelijk met hele zakken binnen. Ik heb toen ontdekt, d'r leeft juist op dit gebied zóveel bij de mensen, onder de mensen, alleen d'r is nergens een adres waarbij ze het gevoel hebben dat ze het veilig kunnen uitspreken. Ik ben blij dat de sfeer vanavond al zo is dat jij kunt opstaan en dit verhaal vertellen en zomaar delen met ons. En dat is één van de manieren waarop ook deze nieuwe tijd op deze manier geboren kan worden. Jullie bedankt voor de openheid waarmee je luistert.

Aan de hand van verschillende opmerkingen en reacties uit de zaal vertelt Hans nog het volgende:

Hans vertelt iets over Robbert van den Broeke. Het is een medium die een aantal keren uitgebreid op SBS of Talpa te zien is geweest, RTL, en die dan mocht vertellen wat ie dan zag enzovoort en meemaakte en dat was heel indrukwekkend maar op een gegeven moment zag ie, wist ie bij iemand iets en toen bleek dat ook op het world wide web te staan en dus zei iedereen hij heeft zijn kennis niet vanuit de spirituele wereld maar hij heeft voordat die

uitzending begon even gauw op het world wide web gekeken en daar deze kennis vandaan gehaald. En hij is daarom bijna door iedereen, ook door RTL de grond ingeboord. Het gekke is dat niemand dus de vraag stelt hè; zou het ook kunnen dat een medium dus zijn of haar kennis ook onbewust, intuïtief van internet kan halen? Dat kan natuurlijk, ook dat hoort bij, ja, het gebied van kennis dat aanwezig is en waar een medium uit kan putten. Reactie uit de zaal; mediums krijgen flitsen die ze moeten interpreteren en soms kan het gebeuren dat er flitsen komen die niet bij het onderwerp horen waar je mee bezig bent.

Hans; alle goeie mediums die zullen je dit probleem vertellen want een goed medium maar niet alleen het doorsnee medium, we hebben het zelf al. Mediums krijgen vooral beelden vanuit de geestelijke wereld. Ze krijgen niet op een rijtje van toen en toen en dat is daar en daar....nee, ze krijgen beelden te zien en de vraag is dus voor ieder medium hoe interpreteer je die beelden. Daar ligt het grote probleem en bij het interpreteren van die beelden kun je fouten maken enzovoorts en dan kunnen anderen ook zeggen, moet je es kijken, dat kan heel makkelijk. Het staat niet zwart op wit in onze logische taal maar het is een beeldtaal. Die te proberen te verstaan en uit te leggen, te begrijpen wat ermee bedoeld wordt dat is het grote probleem voor ieder medium en daar zou je met respect mee moeten omgaan.

Het boeiende is, het is zo'n samenhangend thema want in de geestelijke wereld, weet je hoe ze daar communiceren? Met beelden. In de geestelijke wereld communiceren ze niet zoals wij met logica daarom kennen jonge kinderen geen logica en oude mensen kennen geen logica meer dat verdwijnt dan weer en daarom zie je dat oude mensen heel vaak, zeggen wij, seniel worden of dement. Dan leven ze in een sfeer van beelden maar dat betekent simpelweg, ze zijn al bezig de wereld van de logica te verlaten en toe te groeien naar de wereld van de beelden. Als je een beetje de taal van het beeld leert verstaan, zul je ook ontdekken dat bijvoorbeeld dementerende mensen lang niet altijd gek zijn maar dat ze in de sfeer van die beelden hele zinnige dingen weten te zeggen maar wij moeten nog helemaal leren die taal weer te verstaan.

Iemand uit de zaal werkt op een afdeling voor zwaar demente mensen en herkent het één en ander van wat Hans heeft verteld. Ze vertelt, dat er wordt gedacht dat deze mensen hallucineren en het kan gebeuren dat er een verdubbeling van de medicijnen wordt gegeven. Het wordt echt hallucineren genoemd.

Hans:

Heel veel oude mensen worden, wat wij zouden zeggen helderziend, die gaan dus flitsen van die anderen wereld zien met een grote vanzelfsprekendheid. Dus als ze licht zien, dan zien ze dat ook echt. Dat is op een geestelijke manier. Ida Gerhardt heeft een prachtig gedicht gemaakt over ouder worden en dan noemt ze dat, dat ouder worden, dat is; "het opengaan van vergezichten" en dan bedoelt ze deze dingen, die jij nou noemde. Daar gaat als het ware, ineens gaan ze voorbij de buitenkant, kijken ze een andere wereld binnen en dan zien ze heel vaak dit soort dingen, moet je dus niet, alsjeblieft niet de medicatie verdubbelen. Nou zie je hoe rampzalig een gebrek aan kennis van deze taal is. Het is iets heel natuurlijks wat zich daar bij ouderen afspeelt, het opengaan van vergezichten en ze beginnen al vertrouwd te raken met de wereld waar ze straks definitief naar toe zullen gaan. En ik vind het een tragiek dat wij daar in onze tijd geen benul van meer hebben.

Afronding door Hans.

Ik wil graag afronden door jullie te bedanken, ik vind het zo heerlijk dat ik vertellen mag en ik zie als ik dan zo bezig ben zoveel gezichten die meedoen, meedenken en da's heerlijk. Dat je ziet dat ieder van jullie op een heel eigen manier probeert na te denken hoe zit dat voor mij, wat voel ik daar bij, wat kan ik daarmee, heerlijk. Maar het allermooiste vind ik nog altijd de ervaring dat als we zoals vanavond zo bij elkaar zijn, we zijn niet alleen maar we worden zo gedragen door de geestelijke wereld. Een kring van engelen heeft de hele avond om ons heen gestaan, allemaal lichtgestalten, zo prachtig, bijna een grote cirkelvorm, staan ze om ons heen. Ik mag het zien maar je kunt het allemaal voelen en ik hoop dus alleen maar dat jullie het ook een beetje gevoeld hebben. En mijn afsluitende wens is eigenlijk die heel eenvoudige wens, wat zij nou vanavond gedaan hebben, want zij hebben het eigenlijke werk gedaan, ze hebben harten aangeraakt, ze hebben troost gebracht, ze hebben inzicht gegeven, afijn d'r is door hen heel hard gewerkt en daarom mijn afsluitende wens. Wat zij gedaan hebben moge dat gezegd worden, zo, dat je vanavond thuis, morgen zult voelen d'r is wat gebeurt van binnen, voel maar. Begrijpen zul je het waarschijnlijk niet doen, hoeft ook niet, denk het maar niet stuk maar accepteer het als het eigenlijke geschenk van deze avond en ga dan vrolijk verder met je leven. Bedankt, wel thuis, tot ziens.

Ida Gerhardt uit verzamelde gedichten:

*

**

Genesis

Oud worden is het eindelijk vermogen
veraf te zijn van plannen en getallen:
een eindelijke verheldering van ogen
voordat het donker van de nacht gaat vallen.

"Het is een opengaan van vergezichten",
een bijna gehavendheid genezen;
een aan de rand der tijdeloosheid wezen.
Of in de avond gij de zee ziet lichten.

Het is, allengs, een onomstotelijk weten
dat gij vernieuwd zult wezen en herschapen
wanneer men van u schrijven zal: 'ontslapen'.
Wanneer uw naam op aarde is vergeten.

***

Verzorging verslag: Froukje van der Zwaag.

